Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2024/4053

12.7.2024

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Betrokkenheid van jongeren uit de EU en het VK

(initiatiefadvies)

(C/2024/4053)

Rapporteur: **Cillian LOHAN**

Adviseur	Maurizio CUTTIN
Besluit van de voltallige vergadering	21.9.2023
Rechtsgrond	Artikel 52, lid 2, van het reglement van orde
Bevoegde afdeling	Externe betrekkingen
Goedkeuring door de afdeling	3.4.2024
Goedkeuring door de voltallige vergadering	24.4.2024
Zitting nr.	587
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	154/2/1

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1. Als Europees huis van het maatschappelijk middenveld is het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) ervan overtuigd dat de maatschappelijke organisaties in zowel de Europese Unie als het Verenigd Koninkrijk in een unieke positie verkeren om de betrokkenheid van jongeren uit de EU en het VK te bevorderen, en het Comité is bereid om in dit verband zijn rol te spelen, zoals uiteengezet in dit initiatiefadvies.

Mobiliteit van jongeren

1.2. Aangezien de door de brexit veroorzaakte veranderingen in de mobiliteitsregelingen tussen het VK en de EU onevenredig negatieve gevolgen hebben voor jongeren, dringt het EESC er in de eerste plaats bij de Europese Commissie op aan om de Britse regering te benaderen over de mogelijkheid om te onderhandelen over een ambitieus wederkerig mobiliteitspartnerschap voor jongeren. Dit partnerschap dient ertoe te strekken de voorwaarden voor binnenkomst en verblijf voor doeleinden zoals onderzoek, studie, opleiding en jongerenuitwisselingen te bepalen.

1.3. Daarnaast dringt het EESC er bij de Commissie ook op aan de onderhandelingen met het VK over de volledige re-integratie van het VK in Erasmus+ te intensiveren, een standpunt dat officieel wordt gesteund door zowel het Europees Jeugdforum ([1]) als de British Youth Council ([2]), alsmede door vele jongerenorganisaties in het VK ([3]) en de EU.

([1]) https://www.youthforum.org/files/231207-PP-Erasmus.pdf.

([2]) https://www.byc.org.uk/uk-young-ambassadors/2024/advocating-for-erasmus-in-parliament-and-beyond [Opmerking: in het licht van de onzekerheid die is ontstaan door de aankondiging van het faillissement van de British Youth Council op donderdag 21 maart 2024 (zie par. 3.2) zal naar deze organisatie verwezen blijven worden zolang ze bestaat. In het geval van een volledige ontbinding van de rechtspersoon zullen de verwijzingen in het advies naar de British Youth Council moeten worden opgevat als een verwijzing naar de gekozen groep van internationale "UK Young Ambassadors" en de structuur die daarvoor in de plaats komt.]

([3]) https://1.yem.org.uk/embrace-erasmus.

1.4. Het EESC verzoekt de Commissie te bevestigen dat het VK te allen tijde welkom is om te onderhandelen over een hernieuwd lidmaatschap van Creatief Europa. Het moedigt de Commissie tevens aan in haar diplomatieke contacten met het VK actief aandacht te besteden aan intercultureel leren.

1.5. In het besef dat de brexit enorm negatieve culturele en economische gevolgen heeft gehad voor artiesten op tournee ([4]) en daardoor ook voor de culturele betrekkingen tussen de EU en het VK, een kwestie die zowel door de commissie Europese aangelegenheden van het House of Lords ([5]) als tijdens de recente bijeenkomsten van de Parlementaire Vergadering EU-VK aan de orde is gesteld ([6]), moedigt het EESC de Commissie aan proactief met het VK in gesprek te gaan om de belemmeringen voor de mobiliteit van creatieve professionals aan te pakken, eventueel mede door een wederzijdse visumvrijstelling voor de creatieve bedrijfstak of een "culturele vrijstelling" van de handels- en samenwerkingsovereenkomst EU-VK.

1.6. Het EESC erkent dat de grote daling van het aantal schoolbezoekers aan zowel het VK als de EU ([7]) aan beide zijden van het Kanaal aanzienlijke negatieve culturele en economische gevolgen heeft gehad. Het verzoekt de Commissie dan ook met het VK te onderhandelen over wederzijdse reisregelingen voor schoolbezoekers. Dit zou onder meer een reisregeling voor schoolgroepen moeten omvatten, waarbij leerlingen die in het kader van georganiseerde schoolreizen of andere vormen van jongerenreizen naar het VK of de EU gaan, geen individueel paspoort bij zich hoeven te hebben. Een positieve eerste stap was het besluit van 28 december 2023, waarbij Franse en EU-onderdanen van scholen in Frankrijk die voor een taalvakantie het Kanaal oversteken, alleen een identiteitskaart bij zich hoeven te hebben, en dus geen duur visum meer hoeven aan te vragen ([8]).

Gestructureerde betrokkenheid

1.7. Het EESC dringt er bij de Commissie op aan met het VK te onderhandelen over de opbouw van wederzijdse adviesstructuren voor jongeren binnen de respectieve diplomatieke missies van beide partijen, naar het voorbeeld van het EU-initiatief Klankbord voor jongeren ([9]).

1.8. Het EESC is een groot voorstander van de totstandbrenging van een gestructureerde samenwerking tussen de EU en de overheden in het VK (met inbegrip van Schotland, Wales en Noord-Ierland), met een sterke betrokkenheid van jongeren, ook waar het gaat om jeugdwerk en niet-formeel leren, ter versterking van de dialoog en samenwerking met jongerenorganisaties.

1.9. Het EESC beveelt met klem aan dat er aan beide kanten een gestructureerde integratie van jongeren in de bestaande participatiestructuren tot stand wordt gebracht. Gestructureerde en regelmatige deelname van de Britse jeugdsector moet mogelijk worden gemaakt, worden gestimuleerd en adequaat worden gefinancierd, bijvoorbeeld tijdens het jaarlijkse jongerenevenement *Jouw Europa, jouw mening* ([10]) van het EESC, de jaarlijkse bijeenkomsten van *LevelUp!* ([11]) en het *European Youth Event* ([12]) van het Europees Parlement, de EU-jongerendialoog ([13]) en soortgelijke initiatieven.

1.10. De EU en het VK moeten gezamenlijk overwegen een EU-VK-coördinatieforum voor jongeren op te richten en te financieren, dat onder meer bestaat uit vertegenwoordigers van het Europees Jeugdforum ([14]), de British Youth Council ([15]), Young Scot ([16]), het Noord-Ierse Jeugdforum ([17]) en Urdd ([18]), en dat een regelmatige dialoog zou moeten voeren om de meest urgente kwesties op het gebied van de betrekkingen tussen jongeren in de EU en het VK te bespreken. Met deze actoren moet rekening worden gehouden bij het opstellen van EESC-adviezen, door de EU-jongerentoets uit te voeren bij het Comité.

([4]) https://www.theguardian.com/politics/2023/aug/22/music-industry-workers-no-work-in-eu-since-brexit.
([5]) https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9658/.
([6]) https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-uk/activities/inter-parliamentary.
([7]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2023/749799/EPRS_ATA(2023)749799_EN.pdf.
([8]) https://www.lemonde.fr/en/france/article/2023/12/28/uk-lifts-brexit-obstacles-for-french-students-and-schoolchildren_6382995_7.html.
([9]) https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/youth/youth-sounding-board_en#current-youth-sounding-board.
([10]) https://www.eesc.europa.eu/nl/initiatives/your-europe-your-say.
([11]) https://youth.europa.eu/news/join-us-level-i-care-i-vote_en.
([12]) https://european-youth-event.europarl.europa.eu/en/previous-editions.
([13]) https://youth.europa.eu/get-involved/eu-youth-dialogue/previous-eu-youth-dialogue-consultations_nl.
([14]) https://www.youthforum.org/.
([15]) https://nya.org.uk/byc/.
([16]) https://young.scot/.
([17]) https://niyf.org/.
([18]) https://www.urdd.cymru/en/.

1.11. De jeugdsector is niet vertegenwoordigd in de interne adviesgroepen van de EU of het VK in het kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst EU-VK. Het EESC roept de Commissie dan ook op om de volledige en actieve deelname van vertegenwoordigers van de EU-jeugdsector te vergemakkelijken en alle financiële belemmeringen voor deelname aan de interne adviesgroep van de EU weg te nemen. Ook roept het EESC de Europese Commissie op om met het VK samen te werken en het VK aan te moedigen om de deelname van de Britse jeugdsector aan de interne adviesgroep van het VK te vergemakkelijken. Erkenning van de stem van jongeren in dit orgaan is essentieel voor hun voortbestaan op lange termijn als structuren voor het bevorderen van bilaterale betrekkingen.

1.12. Het EESC is ingenomen met het EU/VK-project Youth Stronger Together ([19]) van de British Council, dat jongeren tussen 15 en 30 jaar uit de EU en het VK mogelijkheden biedt om contacten te leggen en samen te werken. Het EESC is van mening dat dit project kan dienen als een uitstekend model van beste praktijken voor het faciliteren van toekomstige bilaterale jongereninitiatieven van de EU en het VK om jongeren met elkaar in contact te brengen, mondiger te maken en op te leiden.

Andere vormen van jongerenbetrokkenheid

1.13. Het EESC beveelt aan de mogelijkheden voor jongeren in kaart te brengen. Dit kan heel nuttig zijn bij het opbouwen van capaciteit om hen voor te lichten over de praktische mogelijkheden die ze hebben. Er moeten duidelijke loopbaantrajecten worden uitgestippeld en jongeren moeten via scholen, verenigingen en loopbaanadvies van deskundige kennis worden voorzien. Er moet een programma over leerlingplaatsen, bijvoorbeeld voor de landbouw, worden opgenomen, dat gebaseerd is op goede praktijken ([20]).

1.14. Het EESC dringt aan op de oprichting van een centraal en toegankelijk informatiecentrum voor jonge ondernemers, die nog steeds de gevolgen van de brexit ondervinden door de strenge nieuwe regels voor het verkeer van goederen en diensten over het Kanaal en de onzekerheid over toegang tot de markt.

1.15. Het EESC pleit voor beter gestructureerd intercollegiaal leren, dat nuttig is voor maatschappelijke organisaties, maar ook een model is dat door lokale overheden en regeringsdepartementen kan worden nagevolgd. Hoewel de verbindingen met EU-netwerken in Wales over het algemeen intact blijven, moeten zij worden versterkt om ervoor te zorgen dat de grensoverschrijdende uitwisseling van kennis een bestendig karakter heeft. Een positief voorbeeld is dat een vertegenwoordiger van Wales voorzitter is van het EU-forum voor plattelandsjongeren. Echter komen groepen jonge boeren — met uitzondering van *NFU Next Generation* ([21]), dat Engeland en Wales vertegenwoordigt — niet langer in aanmerking voor lidmaatschap van de Europese Raad van jonge landbouwers (CEJA ([22])).

EU-vestigingsregeling en jongeren

1.16. De procedures in het kader van de EU-vestigingsregeling (EUSS) hebben ook voor jongeren ongewenste gevolgen gehad. Voor elk kind moet een eigen EUSS-aanvraag worden gedaan, die meestal door de ouders wordt ingediend. In sommige gevallen is om verschillende redenen niet aan deze eis voldaan, met ernstige gevolgen voor de kinderen. Deze gevolgen zouden kunnen worden voorkomen of verkleind door gebruiksvriendelijkere richtlijnen en eventueel een bewustmakingscampagne.

1.17. Er blijven zich met betrekking tot de EUSS in het VK en in sommige EU-lidstaten complicaties voordoen, die gevolgen kunnen hebben voor kinderen en jongeren. Belangenbehartigingsorganisaties wijzen op het gevaar van een "Windrush-effect" in het Verenigd Koninkrijk, omdat het volledig digitale systeem ertoe kan leiden dat kinderen uit verschillende kwetsbare groepen niet geregistreerd raken. Er is behoefte aan fysieke ondersteuning en een hulplijn die de klok rond bereikbaar is.

1.18. In de EU zijn de gegevens nog steeds niet up-to-date, vooral wat betreft aanvragen voor verblijfskaarten als bewijs van status in het kader van de terugtrekkingsovereenkomst in landen met declaratiesystemen. Bijgevolg is het momenteel niet te voorspellen hoeveel kinderen en jongeren in de toekomst moeilijkheden kunnen ondervinden bij het aantonen van hun status. In sommige landen bestaat er zelfs onzekerheid over de registratie van kinderen en over de vraag of ze in het bezit moeten zijn van een verblijfskaart en hoe ze die kunnen krijgen. In een aantal landen duiken ook verschillende problemen op rond gezinshereniging. Overheidsfinanciering voor rechtsvertegenwoordiging bestaat niet of wordt geleidelijk afgebouwd, ook al is het aantal zaken aanhoudend hoog en neemt de complexiteit ervan toe.

([19]) https://www.britishcouncil.be/programmes/education/stronger-together.
([20]) https://www.wwf.org.uk/wales/land-of-our-future.
([21]) https://www.ceja.eu/who-we-are/people.
([22]) https://www.ceja.eu/home.

1.19. Het EESC dringt er bij de Commissie op aan met het VK het gesprek aan te gaan over het alsnog voorzien in fysieke ondersteuning en over het op peil houden van de financiering, zodat gemeenschapsgroepen, belangenbehartigingsorganisaties en overheidsinstanties ondersteuning kunnen bieden zolang er zich problemen voordoen. Het EESC is ingenomen met het nieuws dat het initiatief "British in Europe" in het kader van het programma ([23]) "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" (CERV) van de Europese Commissie de komende 20 maanden financiële steun zal ontvangen voor een project voor capaciteitsopbouw en bewustmaking in 11 EU-landen, maar wijst er tegelijkertijd op dat de behoefte aan financiering in de EU-lidstaten zal blijven bestaan zolang er zich problemen voordoen.

De unieke omstandigheden van Noord-Ierland

1.20. Doordat de financiering tekortschiet en het ontbreekt aan een gecoördineerde aanpak en lokale deskundigheid bij het toewijzen van financiering, en er bovendien sprake is van bezuinigingen, krijgen jeugd- en gemeenschapsgroepen geen middelen. Zo werden de middelen van het Europees Sociaal Fonds (ESF) door lokale overheden verdeeld op basis van lokale deskundigheid. Dit is een veerkrachtig en betrouwbaar financieringsmodel gebleken voor groepen als Disability Action NI ([24]). Deze initiatieven dreigen nu te worden stopgezet. Dit alles brengt de vrede in Noord-Ierland nog meer in gevaar. Het EESC is er dan ook vast van overtuigd dat deze kwesties dringend moeten worden aangepakt om te voorkomen dat jongeren die steun in hun gemeenschap zoeken zich tot andere entiteiten wenden, waaronder paramilitaire organisaties.

1.21. Het EESC dringt er bij de EU op aan samen met de respectieve Britse en Ierse regeringen en de Northern Ireland Executive de missie van het grensoverschrijdende PEACE PLUS-programma ter ondersteuning van vrede en welvaart in Noord-Ierland en de aangrenzende graafschappen van Ierland onder de aandacht te brengen. In deze context moeten alle partijen zich zeer bewust zijn van de broosheid van de vrede in Noord-Ierland, wat het belang van de EU-steun voor het PEACE PLUS-programma nog vergroot. De rol die de EU heeft gespeeld bij de ondersteuning van deze vrede mag niet worden onderschat. In dit verband roept het EESC alle betrokken partijen ertoe op de voordelen van PEACE PLUS proactief onder de aandacht te brengen en de uitgebreide financieringsmogelijkheden ervan in toegankelijke en jeugdvriendelijke bewoordingen te communiceren.

2. **Context**

2.1. De politieke betrekkingen tussen de EU en het VK zijn aanzienlijk verbeterd na de goedkeuring van het terugtrekkingsakkoord tussen de EU en het VK, de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK en het Windsor-kader. Op het niveau van het maatschappelijk middenveld zijn de betrekkingen sterk en vriendschappelijk gebleven, en gebaseerd op goed vertrouwen en samenwerking.

2.2. Deze dynamiek komt tot uiting in de uitzonderlijke betrekkingen tussen het EESC en maatschappelijke organisaties in het hele VK sinds 2021, die ertoe hebben geleid dat het EESC memoranda van overeenstemming heeft ondertekend met de Civil Society Alliance UK, en vervolgens met het Scottish Advisory Forum on Europe. De samenwerking komt ook tot uiting in de bezoeken aan Londen, Edinburgh, Belfast en Cardiff die zijn afgelegd in het kader van de opstelling van dit initiatiefadvies en het informatieverslag 2023 over de uitvoering van de terugtrekkingsovereenkomst tussen de EU en het VK ([25]), en in andere formele en informele ontmoetingen tussen EESC-leden en maatschappelijke organisaties in het VK. Daarnaast heeft het EESC zeer goede betrekkingen opgebouwd met de betrokken vertegenwoordigers van de missie van het VK bij de EU, Scotland House, Wales House en het Northern Ireland Executive Office in Brussel.

2.3. Er bestaan belangrijke structuren om toezicht te houden op de uitvoering van de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK en het Windsor-kader, maar de jeugdsector is onvoldoende vertegenwoordigd. Er is een breder probleem van regionale vertegenwoordiging en middelen om deelname aan deze structuren te vergemakkelijken (met name de interne adviesgroepen).

([23]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/citizens-equality-rights-and-values-programme_en.
([24]) https://www.disabilityaction.org/.
([25]) https://www.eesc.europa.eu/nl/our-work/opinions-information-reports/information-reports/implementation-eu-uk-withdrawal-agreement-including-protocol-ireland-and-northern-ireland.

3. **Specifieke opmerkingen**

3.1. De belangrijkste kwestie die van invloed is geweest op de relatie tussen de EU en het VK op het gebied van jongeren, was het besluit van het VK om uit het Erasmus+-programma te stappen. Zoals belangrijke belanghebbenden uit het bedrijfsleven, de arbeidsmarkt en de derde sector bevestigen, mag een hernieuwde deelname aan Erasmus+ geen afbreuk doen aan de Britse Turing-regeling, het Welshe Taith-programma en soortgelijke Britse mobiliteitsregelingen voor de periode na de brexit, die een veel beperkter toepassingsgebied hebben en waarvoor veel minder middelen beschikbaar zijn, en die Erasmus+ dus eerder zouden kunnen aanvullen dan vervangen.

3.2. Hoewel het VK heeft geprobeerd alternatieve modellen voor Erasmus+ toe te passen, onder andere op nationaal en decentraal niveau, blijven vertegenwoordigers van de jeugdsector erbij dat deze het niet halen bij de mogelijkheden voor vrijwillige jongerenmobiliteit en niet-formeel leren, noch bij de operationele subsidies die Erasmus+ voorheen aan de jeugdsector in het VK bood. Terwijl Erasmus+ vroeger jaarlijks aanzienlijke structurele en projectgerelateerde financiering verstrekte voor niet-formele uitwisselingen en andere activiteiten van jongerenorganisaties (in 2020 ontvingen in totaal 201 organisaties bijvoorbeeld bijna 7 miljoen EUR), heeft de daarop volgende Turing-regeling (uitsluitend gericht op mobiliteit voor hogeronderwijsstudenten) een financieel gat geslagen voor jongerenorganisaties die voorheen afhankelijk waren van Erasmus+. Een voorbeeld hiervan is de British Youth Council (de nationale jeugdraad van het VK), die onmiddellijk na de brexit zijn jaarlijkse begroting met 40 % zag dalen, waaronder het volledige budget voor internationale activiteiten, omdat de organisatie geen toegang meer had tot Erasmus+. Zoals gemeld zijn het wegvallen van deze financieringsstroom en het gebrek aan een adequate vervanging op lange termijn gedeeltelijk verantwoordelijk voor de aankondiging van het faillissement van deze organisatie op donderdag 21 maart 2024. Dit illustreert de dramatische financiële situatie van de Britse jeugdsector, aangezien de British Youth Council, een van de oudste en meest gerenommeerde in Europa, het risico loopt volledig te verdwijnen na 75 jaar ten dienste van jongeren te hebben gestaan.

3.3. Het verlies van Erasmus+ heeft geleid tot de ontwikkeling van twee vervangende programma's: de Turing-regeling voor het hele VK en de Taith-regeling voor Wales. De lessen die uit beide programma's getrokken kunnen worden zijn dat ze niet dezelfde verscheidenheid aan mogelijkheden bieden als Erasmus+ en met een kleiner budget werken. Door de relatief grotere deelname van jongeren is de Taith-regeling een goed voorbeeld van hoe het aanvragen van Erasmus +-fondsen toegankelijker kan worden gemaakt — een kwestie waar veel belanghebbenden in de EU op blijven hameren. Er kunnen ook lessen worden getrokken uit de "Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 ([26])", die overheidsinstanties in Wales verplicht om na te denken over de langetermijngevolgen van hun beslissingen, en die als vergelijkbaar met de EU-jongerentoets kan worden beschouwd. Daarnaast heeft Wales ook een commissaris voor toekomstige generaties ("Future Generations Commissioner for Wales") aangesteld ([27]).

3.4. Erasmus+ wordt gezien als een fonds voor de bevoorrechten – ontoegankelijk voor velen, moeilijk aan te vragen en zonder een contactpersoon die tijdens de aanvraagprocedure fundamentele vragen kan beantwoorden. Deze perceptie is niet per se een eerlijke weerspiegeling van de realiteit, maar moet wel onder ogen worden gezien, en is juist door de goede werking van de Welshe Taith-regeling alleen maar versterkt.

3.5. Daarnaast moet de EU, mogelijk door medefinanciering met bereidwillige Britse partners, de hernieuwde deelname van jonge Britten aan programma's (inclusief voor vrijwilligerswerk en niet-formele leermogelijkheden) zoals Erasmus+ vergemakkelijken, totdat een toekomstige Britse regering zich weer bij het programma aansluit. Omgekeerd zou het VK hetzelfde kunnen doen in zijn huidige programma's voor jongeren in de EU.

3.6. Britse jongerenorganisaties betreuren het besluit van het VK om Erasmus+ te verlaten – een besluit dat volgens hen niet alleen de toegang van de Britse jeugdsector tot vitale financiering heeft belemmerd, maar ook de toegang tot gerenommeerde programma's zoals het Europees Solidariteitskorps en de Conferentie over de EU-jongerendialoog, twee programma's waarvan het Verenigd Koninkrijk altijd een vooraanstaande deelnemer was.

3.7. Jongerenoganisaties uit het VK meldden ook dat ze Erasmus+ graag terug zouden zien komen, maar dat het programma toegankelijker en effectiever zou kunnen worden gemaakt als het, net als Taith, meer zou worden afgestemd op specifieke geografische kenmerken en wanneer de toewijzing zou worden beheerd door instanties die meer lokaal geworteld zijn.

([26]) https://www.futuregenerations.wales/about-us/future-generations-act/.
([27]) https://www.futuregenerations.wales/.

3.8. Een algemene wens om de niet-formele onderwijscomponenten van het programma beter uit te dragen werd ook geuit door jongerenorganisaties, die zich zorgen maakten dat het gebrek aan aandacht hiervoor door de Commissie het onjuiste beeld dreigde te versterken dat het programma alleen toegankelijk is voor studenten uit de middenklasse.

3.9. Gezien het feit dat tussen 2014 en 2018 89,5 miljoen EUR aan financiering is verspreid onder 376 in het VK gevestigde culturele en creatieve organisaties ([28]), hebben de culturele betrekkingen tussen de EU en het VK en zijn gedecentraliseerde overheden door de terugtrekking van het VK uit de Creative Europe-regeling een gevoelige knauw gekregen ([29]).

3.10. Een grotere structurele betrokkenheid van jongerenorganisaties uit de decentrale regio's van het Verenigd Koninkrijk is nodig om de doeltreffendheid en algemene representativiteit van zowel de gezamenlijke interne adviesgroep EU-VK als het Forum van het maatschappelijk middenveld te verbeteren.

3.11. In de EU-strategie voor jongeren ([30]) staat dat "de lidstaten jongeren en andere belanghebbenden [moeten] aanmoedigen om gezamenlijke initiatieven op te zetten, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid, digitale toepassingen, sport, duurzaamheid en internationale samenwerking, en daarbij gebruikmaken van het volledige arsenaal aan EU-financiering". Dit deel van de nieuwe EU-strategie voor jongeren kan als basis dienen voor relevante gezamenlijke initiatieven van jongeren uit de EU en het VK.

3.12. Het UK Shared Prosperity Fund (UKSPF) is de binnenlandse vervanging van het Europese Structuur- en investeringsprogramma door de regering. Het UKSPF is een fonds ter waarde van 2,6 miljard GBP. Het UKSPF kan echter niet worden vergeleken met EFRO- of ESF-financiering (waar Noord-Ierland vanwege de brexit geen toegang meer toe heeft), aangezien deze programma's zijn ontwikkeld in partnerschap met lokale autoriteiten, die allemaal rechtstreeks kennis hebben van de echte problemen ter plaatse. Aan de andere kant betrekt het UKSPF lokale overheden niet bij de ontwikkeling van het programma, wat mogelijk nadelig is voor de aanpak van lokale problemen.

3.13. Initiatieven zoals PEACE PLUS en het Shared Island Youth Forum hebben door het financieren van maatschappelijke organisaties en jongerenorganisaties bijgedragen aan het behoud van stabiliteit in Noord-Ierland. Ondanks deze programma's is er in Noord-Ierland echter melding gemaakt van toegenomen paramilitaire activiteiten ([31]) als gevolg van het feit dat Noord-Ierse jongeren zich steeds meer in de steek gelaten voelen, vooral door hun gemeenschap. Dit is onlangs ook benadrukt door de commissie Noord-Ierland van het Britse parlement ([32]), en het is een gevoel dat duidelijk naar voren kwam in de interacties van het EESC met de belangrijkste Noord-Ierse belanghebbenden en in de enquêtegegevens die voor dit advies zijn verzameld.

3.14. Door de unieke situatie in Noord-Ierland liggen kwesties rond rechten bijzonder gevoelig. Dit kan het best worden aangepakt door binnen de gezamenlijke adviesgroep van het VK en de EU een subgroep voor rechten op te richten. Dit zou zorgen over het niet verminderen van rechten, zoals gespecificeerd in de Goede Vrijdagakkoord / akkoord van Belfast, kunnen helpen wegnemen.

Brussel, 24 april 2024.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE

([28]) https://www.ietm.org/en/node/11501.
([29]) https://multimedia.europarl.europa.eu/en/webstreaming/cult-committee-meeting_20240124-1430-COMMITTEE-CULT.
([30]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/nl/TXT/?uri=CELEX:52018DC0269.
([31]) https://www.belfasttelegraph.co.uk/news/northern-ireland/paramilitaries-grooming-young-and-preying-on-single-mothers-report-finds/a23525029.html.
([32]) https://publications.parliament.uk/pa/cm5804/cmselect/cmniaf/43/report.html.